

Voorontwerp van decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de invoering van een regelgevend kader voor flexibele aansluitingsovereenkomsten

Op voorstel van de Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Dit decreet voorziet in de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2024/1711 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 tot wijziging van de Richtlijnen (EU) 2018/2001 en (EU) 2019/944 inzake het verbeteren van de opzet van de elektriciteitsmarkt van de Unie.

Dit decreet voorziet in de gedeeltelijke uitvoering van verordening (EU) 2024/1747 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2019/942 en (EU) 2019/943 wat betreft het Verbeteren van de opzet van de elektriciteitsmarkt van de Unie.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het Energiedecreet van 8 mei 2009

Art. 3. In artikel 1.1.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, het laatst gewijzigd bij het decreet van 17 mei 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 25°/0/0 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“25°/0/0 congestiegebied: een gebied waar de elektriciteitsnetcapaciteit voor nieuwe aansluitingen of het verhogen van de capaciteit van bestaande aansluitingen op het elektriciteitsdistributienet of plaatselijk vervoernet van elektriciteit beperkt of niet beschikbaar is;”;

2° er wordt een punt 51°/0/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"51°/0/1 flexibele aansluitingsovereenkomst: een overeenkomst met daarin een reeks overeengekomen voorwaarden voor het aansluiten van elektriciteitscapaciteit op het net, waaronder voorwaarden om de injectie van elektriciteit in en de afname van elektriciteit uit het elektriciteitsdistributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit te beperken en te regelen;"

3° er wordt een punt 126°/1/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"126°/1/2 verbruiksinstallatie: een installatie die elektriciteit verbruikt of afneemt van het net die via een of meer aansluitingspunten met het elektriciteitsdistributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit verbonden is;"

Art. 4. Aan artikel 4.1.6, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 26 april 2019 en gewijzigd bij het decreet van 2 april 2021, worden een punt 16° tot en met 18° toegevoegd, die luiden als volgt:

"16° het publiceren op een transparante wijze van duidelijke informatie met een hoge granulariteit in de vorm van capaciteitskaarten over de huidige en toekomstige beschikbare netcapaciteit voor nieuwe aansluitingen en het verhogen van de capaciteit van bestaande aansluitingen, met inbegrip van de capaciteit voor de aangevraagde verzoeken tot aansluiting en de mogelijkheid van flexibele aansluitingsovereenkomsten in congestiegebieden, op het net binnen het dekkinggebied van de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, als vermeld in artikel 4.1.17/9, paragraaf 2;

17° het verstrekken van transparante en duidelijke informatie over de status en behandeling van de verzoeken tot aansluiting op het net aan de netgebruikers, gebruikers aangesloten op het plaatselijk vervoernet van elektriciteit en aanvragers van een aansluiting op het net binnen drie maanden na de indiening van het verzoek tot aansluiting op het net, waarbij, zolang het verzoek tot aansluiting niet is ingewilligd of niet definitief is afgewezen, de informatie regelmatig en minstens elk kwartaal wordt geactualiseerd;

18° het mogelijk maken voor aanvragers van een aansluiting en netgebruikers op een elektriciteitsdistributienet en het plaatselijk vervoernet van elektriciteit om aanvragen van netaansluitingen en de bijbehorende documenten digitaal in te dienen."

Art 5. Artikel 4.1.13 van hetzelfde decreet, opgeheven door het decreet van 10 november 2023, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

"Art. 4.1.13. De Vlaamse Nutsregulator legt in de toepasselijke technische reglementen de regels vast inzake aansluiting op het elektriciteitsdistributienet en het plaatselijk vervoernet van elektriciteit. De Vlaamse Nutsregulator kan bij het vastleggen van deze regels rekening houden met categorieën van netgebruikers, categorieën van gebruikers aangesloten op het plaatselijk vervoernet van elektriciteit of categorieën van aanvragers van een aansluiting op het net."

Art 6. Aan artikel 4.1.17/4 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 2 april 2021 en gewijzigd bij het decreet van 19 april 2024, wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. Met betrekking tot de gestandaardiseerde marktproducten uit paragraaf 1, die zijn goedgekeurd door de Vlaamse Nutsregulator, lanceren de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, ten minste in de door de hen aangeduide congestiegebieden, op regelmatige basis marktvragen voor de aankoop van flexibiliteitsdiensten, voor het beheer van lokale congestie binnen hun dekkingsgebied of voor redispatching. De Vlaamse Nutsregulator kan voor het lanceren van die marktvragen verdere regels vastleggen in de toepasselijke technische reglementen.”.

Art. 7. Aan titel IV, hoofdstuk I, afdeling V/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 2 april 2021 en gewijzigd bij het decreet van 19 april 2024, wordt een onderafdeling V toegevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling V. Flexibele aansluitingsovereenkomsten”.

Art. 8. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 13 juni 2025, wordt aan titel IV, hoofdstuk I, afdeling V/1, onderafdeling V, toegevoegd bij artikel 7, een artikel 4.1.17/9 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.17/9. §1. De elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit bieden een flexibele aansluitingsovereenkomst aan binnen hun dekkingsgebied onder de volgende voorwaarden:

- 1° de installatie waarvoor een aanvraag wordt ingediend, is geplaatst in een congestiegebied als vermeld in paragraaf 2, of op basis van de netstudie blijkt dat de aansluiting van de installatie congestie veroorzaakt, volgens de methodologie over de toepassing van flexibele aansluitingsovereenkomsten vermeld in artikel 4.1.17/10, paragraaf 2;
- 2° bij de aanvraag wordt er een netinvestering gepland als vermeld in paragraaf 3;
- 3° de aanvraag betreft een aansluitingsaanvraag of een aanvraag om de capaciteit van de bestaande aansluiting van een installatie te verhogen.

Het toepassen van flexibele aansluitingsovereenkomsten vertraagt de ontwikkeling van de netinvesteringen op de elektriciteitsdistributienetten en het plaatselijk vervoernet van elektriciteit niet. De Vlaamse Nutsregulator houdt toezicht daarop via de investeringsplannen van de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit en via de rapportering van de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit aan de Vlaamse Nutsregulator conform artikel 4.1.17/13.

Een flexibele aansluitingsovereenkomst wordt omgezet in een vaste aansluitingsovereenkomst zodra de netinvestering die daaraan gekoppeld is, voltooid is.

Een flexibele aansluitingsovereenkomst kan vroegtijdig worden beëindigd en omgezet worden in een vaste aansluitingsovereenkomst zodra de gekoppelde netinvestering niet meer noodzakelijk is en in onderlinge overeenkomst door de elektriciteitsdistributienetbeheerders of de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit en de netgebruiker of de gebruiker aangesloten op het plaatselijk vervoernet van elektriciteit is besloten om de flexibele aansluitingsovereenkomst vroegtijdig te beëindigen. De vergoeding die opgelegd wordt in het vijfde lid is hier niet van toepassing.

Als de Vlaamse Nutsregulator op basis van de rapportering, vermeld in artikel 4.1.17/13, of de goedgekeurde investeringsplannen vaststelt dat de voorwaarden voor de flexibele aansluitingsovereenkomst, vermeld in paragraaf 1, eerste tot en met het derde lid, niet vervuld zijn, worden alle uitgevoerde en toekomstige modulaties in het kader van de flexibele aansluitingsovereenkomst vergoed volgens de voorwaarden, vermeld in artikel 4.1.17/14, paragraaf 1.

§2. De elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit identificeren congestiegebieden binnen hun dekkingsgebied aan de hand van capaciteitskaarten.

De capaciteitskaarten beschrijven de huidige en toekomstige beschikbare netcapaciteit op de elektriciteitsdistributienetten en het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, ten minste op basis van de meest recente goedgekeurde investeringsplannen en de meest recente aansluitingsaanvragen op de elektriciteitsdistributienetten en het plaatselijk vervoernet van elektriciteit. De toekomstige capaciteitskaart geeft de beschikbare netcapaciteit weer voor ten minste de volgende drie jaar na de publicatie ervan. De capaciteitskaarten worden ten minste maandelijks geactualiseerd.

Bij de opmaak van de capaciteitskaarten houden de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit rekening met de openbare veiligheid en de vertrouwelijkheid van gegevens.

De elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit publiceren de capaciteitskaarten op hun website.

De toepassing van een flexibele aansluitingsovereenkomst volgt uit de netstudie die gekoppeld is aan de aanvraag van de aansluiting of de aanvraag van de verhoging van de capaciteit van de bestaande aansluiting.

§3. De link tussen de geplande netinvesteringen en het sluiten van een flexibele aansluitingsovereenkomst volgt ten minste uit de investeringsplannen die worden opgemaakt door de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit. Daarnaast rapporteren de netbeheerders tussentijds en ten minste jaarlijks over de geplande investeringen op hun website en via de rapportering aan de Vlaamse Nutsregulator conform artikel 4.1.17/13.

Die geplande investeringen worden opgenomen in de eerstvolgende investeringsplannen die door de netbeheerders worden opgemaakt. De elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit stemmen op regelmatige basis met de transmissienetbeheerder af over de netinvesteringen die plaatsvinden op het transmissienet, in het kader van het vaststellen van de link tussen netinvesteringen en flexibele aansluitingsovereenkomsten. De Vlaamse Nutsregulator kan nadere regels bepalen voor de rapportering over de geplande investeringen.

Als er bij het sluiten van de flexibele aansluitingsovereenkomst al een concrete uitvoeringstermijn van de ermee verbonden netinvestering bekend is, dan is de ingeschatte looptijd van de flexibele aansluitingsovereenkomst gelijk aan deze concrete uitvoeringstermijn maar nooit groter dan de standaard uitvoeringstermijn

Als er bij het sluiten van de flexibele aansluitingsovereenkomst nog geen concrete uitvoeringstermijn van de ermee verbonden netinvestering en nog geen ingeschatte looptijd van de flexibele aansluitingsovereenkomst kan worden vastgelegd, dan wordt de ingeschatte looptijd van de flexibele aansluitingsovereenkomst tijdelijk gelijk gesteld aan een standaard uitvoeringstermijn. De periode waarbinnen de standaard uitvoeringstermijn door de elektriciteitsdistributienetbeheerders of de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit moet worden omgezet in een concrete uitvoeringstermijn, loopt tot het volgende goedgekeurde investeringsplan. De ingeschatte looptijd van de flexibele aansluitingsovereenkomst wordt in dat geval enkel nog bijgesteld indien de later bepaalde concrete uitvoeringstermijn korter is dan de eerder vastgelegde standaard uitvoeringstermijn. De bijgestelde ingeschatte looptijd wordt dan gelijk gesteld aan deze concrete uitvoeringstermijn.

De Vlaamse Nutsregulator bepaalt de standaard uitvoeringstermijnen, vermeld in het derde lid, rekening houdend met het type net waarop de netinvestering moet gebeuren, en de bijkomende regels daarvoor in de toepasselijke technische reglementen. Bij het bepalen van de standaard uitvoeringstermijnen consulteert de Vlaamse Nutsregulator de elektriciteitsdistributienetbeheerders, de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit en de transmissienetbeheerder.

§4. De flexibele aansluitingsovereenkomst kan worden aangeboden aan netgebruikers of gebruikers aangesloten op het plaatselijk vervoernet van elektriciteit die de volgende installaties uitbaten:

- 1° productie-installaties met telecontrole of productie-installaties die conform verordening 2016/631/EU als type B of hoger worden geclassificeerd;
- 2° elektriciteitsopslagfaciliteiten met telecontrole of elektriciteitsopslagfaciliteiten die conform verordening 2016/631/EU als type B of hoger worden geclassificeerd, exploiteren;
- 3° verbruiksinstallaties met telecontrole.”

De Vlaamse Nutsregulator kan hierover de nadere regels bepalen in de toepasselijke technische reglementen.

Art. 9. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 13 juni 2025, wordt aan titel IV, hoofdstuk I, afdeling V/1, onderafdeling V, toegevoegd bij artikel 7, een artikel 4.1.17/10 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.17/10. §1. Een flexibele aansluitingsovereenkomst op het elektriciteitsdistributienet of op het plaatselijk vervoernet van elektriciteit voldoet aan de volgende voorwaarden:

- 1° het is een overeenkomst van bepaalde duur, met een looptijd voor flexibele aansluitingsovereenkomsten in afwachting van een investering op het elektriciteitsdistributienet, het plaatselijk vervoernet van elektriciteit of het transmissienet
- 2° alle modulaties die voorzien worden via een flexibele aansluitingsovereenkomst, vloeien voort uit en worden beperkt tot congestierisico's die veroorzaakt zijn door die aansluiting;
- 3° de netgebruiker en gebruiker aangesloten op het plaatselijk vervoernet van elektriciteit met een flexibele aansluiting op het net plaatst een stroombeheersingssysteem dat door een erkende certificeringsinstantie is gecertificeerd.

De Vlaamse Nutsregulator kan voor het stroombeheersingssysteem, vermeld in het eerste lid, punt 3°, nadere regels bepalen in de toepasselijke technische reglementen.

De elektriciteitsdistributienetbeheerders of de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit kunnen, indien de operationele veiligheid van het net in gedrang komt, binnen het vast vermogen voor afname bij verbruiksinstallaties met telecontrole van de flexibele aansluitingsovereenkomst moduleren binnen een bepaalde limiet. De Vlaamse Nutsregulator legt de toepassingsvoorwaarden en de limieten voor de netgebruikers of gebruikers aangesloten op het plaatselijk vervoernet van elektriciteit met een verbruiksinstallatie met telecontrole vast in de toepasselijke technische reglementen.

§2. De elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit stellen elk een transparante, evenredige en objectieve methodologie op over de toepassing van flexibele aansluitingsovereenkomsten op hun net. Die methodologie bevat een gedetailleerd en uitgewerkt kader, dat van toepassing is op elke flexibele aansluitingsovereenkomst. Die methodologie bevat ten minste de basisprincipes voor de uitvoering van netstudies, op basis waarvan de nood aan een flexibele aansluitingsovereenkomst wordt vastgesteld en de activatievolgorde. Bij de activatievolgorde houden de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit rekening met de beschikbaarheid van andere flexibele aansluitingsovereenkomsten en van andere remediërende maatregelen voor congestiebeheer. In de methodologie kan er een onderscheid gemaakt worden tussen de categorieën van netgebruikers, categorieën van gebruikers aangesloten op het plaatselijk vervoernet van elektriciteit of categorieën van aanvragers van een aansluiting op het net met verschillende installaties zoals beschreven in artikel 4.1.17/9, paragraaf 4.

De Vlaamse Nutsregulator bepaalt de nadere regels voor die methodologie in de toepasselijke technische reglementen.

De elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit voeren voorafgaand een transparant en participatief overleg en consulteren alle relevante marktpartijen en de transmissienetbeheerder over de methodologie, vermeld in het eerste lid. De elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit bezorgen de consultatiereacties en een consultatierapport aan de Vlaamse Nutsregulator. Ze leggen daarna de methodologie, vermeld in het eerste lid, ter goedkeuring voor aan de Vlaamse Nutsregulator.”.

Art. 10. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 13 juni 2025, wordt aan titel IV, hoofdstuk I, afdeling V/1, onderafdeling V toegevoegd bij artikel 7, een artikel 4.1.17/11 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.17/11. De elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit stellen een transparant, evenredig, objectief en niet-discriminerend modelcontract op voor de flexibele aansluitingsovereenkomsten. Het modelcontract bevat ten minste de volgende elementen:

- 1° de maximale vaste injectiecapaciteit van elektriciteit op het net en de afnamecapaciteit van elektriciteit van het net, alsook de aanvullende flexibele injectie- en afnamecapaciteit die gedurende het jaar per tijdblok kan worden aangesloten en gedifferentieerd;
- 2° de verwachte gemoduleerde volumes ten gevolge van de toepassing van de flexibele aansluitingsovereenkomst, waarbij die gemoduleerde volumes voor de hele looptijd van de flexibele aansluitingsovereenkomst, eventueel rekening houdend met de van toepassing zijnde vastgelegde tijdsblokken gedurende het jaar, ten minste op jaarbasis vastgelegd worden;
- 3° de verwijzing naar de nettarieven, bepaald door de Vlaamse Nutsregulator, met betrekking tot de elektriciteitsdistributienetten en de verwijzing naar de nettarieven, bepaald door de CREG, met betrekking tot het plaatselijk vervoernet van elektriciteit die van toepassing zijn op zowel de vaste als de flexibele injectie of afname;
- 4° de compensatievoorwaarden, vermeld in artikel 4.1.17/14, paragraaf 1, voor de relevante gemoduleerde volumes , en de voorwaarden vermeld in artikel 4.1.17/14 paragraaf 3;
- 5° de maatregelen voor de netgebruiker, de gebruiker aangesloten op het plaatselijk vervoernet van elektriciteit en de netbeheerders bij de schending van de voorwaarden in de flexibele aansluitingsovereenkomst;
- 6° de ingeschatte looptijd van de flexibele aansluitingsovereenkomst en de hiermee overeenstemmende verwachte datum van de toekenning van een aansluiting voor de hele aangevraagde vaste capaciteit.

De Vlaamse Nutsregulator bepaalt de nadere regels voor de inhoud van dat modelcontract in de toepasselijke technische reglementen.

De elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit voeren voorafgaand een transparant en participatief overleg en consulteren alle relevante marktpartijen en de transmissienetbeheerder over het modelcontract, vermeld in het eerste lid. De

elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit bezorgen de consultatiereacties en een consultatierapport aan de Vlaamse Nutsregulator. De elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit leggen daarna het modelcontract, vermeld in het eerste lid, ter goedkeuring voor aan de Vlaamse Nutsregulator.”.

Art. 11. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 13 juni 2025, wordt aan titel IV, hoofdstuk I, afdeling V/1, onderafdeling V, toegevoegd bij artikel 7, een artikel 4.1.17/12 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.17/12. De elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit stellen na onderling overleg en na overleg met de transmissienetbeheerder een transparante, evenredige en objectieve methodologie op over de opmaak van de capaciteitskaarten, vermeld in artikel 4.1.17/9, paragraaf 2, voor de identificatie van de congestiegebieden en de bepaling van de resterende vrije capaciteit.

De methodologie over de opmaak van de capaciteitskaarten bevat ten minste de volgende elementen:

- 1° de bestaande beschikbare netcapaciteit voor nieuwe aansluitingen en het verhogen van de capaciteit van bestaande aansluitingen, met inbegrip van de capaciteit voor de aangevraagde verzoeken tot aansluiting;
- 2° de criteria voor de berekening van de beschikbare netcapaciteit op het net;
- 3° de mogelijkheid van de toepassing van flexibiliteit met inbegrip van flexibele aansluitingsovereenkomsten in congestiegebieden.

De Vlaamse Nutsregulator bepaalt de nadere regels voor de inhoud van die methodologie in de toepasselijke technische reglementen.

De elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit voeren voorafgaand een transparant en participatief overleg en consulteren de relevante marktpartijen en de transmissienetbeheerder over die methodologie, vermeld in het eerste lid. De elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit publiceren de vastgelegde methodologie op hun website.

Art. 12. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 13 juni 2025, wordt aan titel IV, hoofdstuk I, afdeling V/1, onderafdeling V, toegevoegd bij artikel 7, een artikel 4.1.17/13 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.17/13. De elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit rapporteren ten minste om het jaar over de toepassing van flexibele aansluitingsovereenkomsten en permanente flexibele aansluitingsovereenkomsten op hun net aan de Vlaamse Nutsregulator.

Die rapportering bevat ten minste een overzicht van elk aansluitingsdossier waarbij een flexibele aansluitingsovereenkomst of een permanente flexibele aansluitingsovereenkomst door de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit werd aangeboden, de flexibele aansluitingsovereenkomsten of de permanente flexibele

aansluitingsovereenkomsten die werden aanvaard, de flexibele aansluitingsovereenkomsten of de permanente flexibele aansluitingsovereenkomsten die werden omgezet in een vaste aansluiting en elk aansluitingsdossier waarbij de aansluiting door de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit werd geweigerd en elk voorstel van een flexibele aansluitingsovereenkomst of een permanente flexibele aansluitingsovereenkomst waarop niet werd ingegaan door de netgebruiker of de gebruiker aangesloten op het plaatselijk vervoernet van elektriciteit.

De Vlaamse Nutsregulator bepaalt de nadere voorwaarden voor die rapportering in de toepasselijke technische reglementen. De Vlaamse Nutsregulator kan op elk moment bijkomende informatie op vragen bij de netbeheerders, waarbij de netbeheerders die bijkomende informatie verstrekken binnen een redelijke termijn.”.

Art. 13. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 13 juni 2025, wordt aan titel IV, hoofdstuk I, afdeling V/1, onderafdeling V, toegevoegd bij artikel 7, een artikel 4.1.17/14 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.17/14. §1. De netgebruikers en de gebruikers aangesloten op het plaatselijk vervoernet van elektriciteit met wie een flexibele aansluitingsovereenkomst is gesloten, ontvangen een kosten-reflectieve en transparante compensatie voor de gemoduleerde volumes in de volgende gevallen, zoals beschreven in het contract van de flexibele aansluitingsovereenkomst:

- 1° de ingeschatte looptijd van de flexibele aansluitingsovereenkomst is overschreden;
- 2° de modulatievolumes per relevante periode en de eventueel van toepassing zijnde relevante tijdsblokken, die vastgelegd zijn in de flexibele aansluitingsovereenkomst, zijn overschreden ;
- 3° bij afname bij verbruiksinstallaties met telecontrole wanneer het flexibel vermogen en de eventueel van toepassing zijnde relevante tijdsblokken, die vastgelegd zijn in de flexibele aansluitingsovereenkomst, zijn overschreden.

In afwijking van het eerste lid punt 1°, ontvangen netgebruikers en de gebruikers aangesloten op het plaatselijk vervoernet van elektriciteit geen compensatie indien de overschrijding van de ingeschatte looptijd de verantwoordelijkheid is van de netgebruikers en de gebruikers aangesloten op het plaatselijk vervoernet van elektriciteit. De Vlaamse Nutsregulator kan de nadere regels bepalen waarbij de overschrijding van de ingeschatte looptijd de verantwoordelijkheid is van de netgebruikers en de gebruikers aangesloten op het plaatselijk vervoernet van elektriciteit in de toepasselijke technische reglementen.

De netbeheerder van het net waarop de netinvestering gekoppeld aan de flexibele aansluitingsovereenkomst uitgevoerd wordt, vergoedt de modulaties ten gevolge van de toepassing van een flexibele aansluitingsovereenkomst.

De Vlaamse Nutsregulator bepaalt de berekeningswijzen voor die compensatie voor modulaties, vermeld in het eerste lid, bij flexibele aansluitingsovereenkomsten.

§2. De Vlaamse Nutsregulator legt de elektriciteitsdistributienettarieven vast voor zowel de vaste als de flexibele injectie- en afnamecapaciteit bij flexibele aansluitingsovereenkomsten.

§3. De impact op de perimeter van de evenwichtsverantwoordelijke die optreedt ten gevolge van de ongeplande modulatie in het kader van de flexibele aansluitingsovereenkomst, wordt geneutraliseerd . De hiermee verbonden kost wordt gedragen door de netbeheerder van het beperkend netelement waarvoor de modulatie wordt gevraagd. De Vlaamse Nutsregulator kan de nadere regels en voorwaarden van de impact op de perimeter van de evenwichtsverantwoordelijke bepalen in de toepasselijke technische reglementen.”.

Art. 14. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 13 juni 2025, wordt aan titel IV, hoofdstuk I, afdeling V/1, onderafdeling V, toegevoegd bij artikel 7, een artikel 4.1.17/15 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.17/15. Wanneer uit de netstudies naar aanleiding van een aansluitingsaanvraag of aanvraag voor de verhoging van de capaciteit van een bestaande aansluiting zou blijken dat de aanvraag zich bevindt binnen een congestiegebied en de elektriciteitsdistributienetbeheerder of beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit daarbij voornemens is om de aansluitingsaanvraag te weigeren, bieden de elektriciteitsdistributienetbeheerders of de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit een flexibele aansluitingsovereenkomst aan de netgebruiker, de gebruiker aangesloten op het plaatselijk vervoernet van elektriciteit of aanvrager van een aansluiting op het net aan.

Een flexibele aansluitingsovereenkomst moet door de elektriciteitsdistributienetbeheerder en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit niet aangeboden worden als die netbeheerders afdoende gemotiveerd, op basis van transparante, objectieve, niet-discriminerende en cijfermatige criteria, aantonen dat een aansluiting binnen een congestiegebied niet economisch efficiënt is. De Vlaamse Nutsregulator bepaalt voor die gemotiveerde weigeringsbeslissing nadere regels in de toepasselijke technische reglementen.

In geval van een weigering van de aansluitingsaanvraag delen de elektriciteitsdistributienetbeheerder en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit hun gemotiveerde weigeringsbeslissing, vermeld in het eerste lid, onmiddellijk en integraal mee aan de netgebruiker, de gebruiker aangesloten op het plaatselijk vervoernet van elektriciteit of de aanvrager van de aansluiting op het net, met daarbij een uitdrukkelijke verwijzing naar de Vlaamse Nutsregulator als beroepsinstantie bij een geweigerde aansluiting. De netgebruiker, de gebruiker aangesloten op het plaatselijk vervoernet van elektriciteit of de aanvrager van de aansluiting op het net, dienen een beroep in bij de Vlaamse Nutsregulator binnen twee maanden na de kennisgeving van de weigering. Daarna beslist de Vlaamse Nutsregulator binnen een redelijke termijn over de gegrondheid van het beroep.”.

Art. 15. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 13 juni 2025, wordt aan titel IV, hoofdstuk I, afdeling V/1, onderafdeling V, toegevoegd bij artikel 7, een artikel 4.1.17/16 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.17/16. §1. In netgebieden op het elektriciteitsdistributienet en het plaatselijk vervoernet van elektriciteit waar de Vlaamse Nutsregulator van mening is dat de netinvestering niet de meest efficiënte oplossing is, kunnen de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit een permanente flexibele aansluitingsovereenkomst aanbieden. Die permante flexibele aansluitingsovereenkomsten zijn ook mogelijk voor elektriciteitsopslagfaciliteiten. De Vlaamse Nutsregulator legt de voorwaarden en procedures voor de toepassing van een permanente flexibele aansluitingsovereenkomst vast in de toepasselijke technische reglementen.

Als een permanente flexibele aansluitingsovereenkomst is toegekend, volgens de voorwaarden en de procedure die de Vlaamse Nutsregulator heeft vastgelegd, evalueren de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit tussentijds of een permanente flexibele aansluitingsovereenkomst de meeste efficiënte oplossing is. De Vlaamse Nutsregulator kan nadere regels bepalen voor deze evaluatie in de toepasselijke technische reglementen.

§2. De netgebruikers en gebruikers aangesloten op het plaatselijk vervoernet van elektriciteit met wie een permanente flexibele aansluitingsovereenkomst is gesloten, ontvangen een transparante compensatie.

De netbeheerder van het netelement waarvoor de permanente flexibele aansluitingsovereenkomst een alternatief vormt voor een netinvestering, compenseert de beperking in toegang ten gevolge van de toepassing van de permanente flexibele aansluitingsovereenkomst.

De Vlaamse Nutsregulator bepaalt de berekeningswijzen en de toepassingsvoorwaarden voor die compensatie, vermeld in het eerste lid."

Art. 16. Artikel 4.1.18, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de , wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 4.1.18. §1. Afnemers, producenten en exploitanten van elektriciteitsopslagfaciliteiten hebben recht op toegang tot een distributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit voor de afname en injectie van elektriciteit of aardgas.

De technische reglementen bepalen wie door de toegangsgerechtigden, bedoeld in het voorgaande lid, als toegangshouder op een toegangspunt aangeduid kan worden en bepalen de toegangsvoorwaarden evenals de procedure voor de toegangshouder om toegang te verkrijgen tot het distributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit. De Vlaamse Nutsregulator kan in de toepasselijke technische reglementen bij het bepalen wie door de toegangsgerechtigden als toegangshouder op een toegangspunt aangeduid kan worden en het bepalen van de toepassingsvoorwaarden evenals de procedure voor de toegangshouder om toegang te verkrijgen tot het net rekening houden met categorieën van netgebruikers, categorieën van gebruikers aangesloten op het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, of categorieën van aanvragers van een aansluiting op het net. Op elk toegangspunt kan zowel voor de afname als voor de injectie telkens slechts één toegangshouder worden aangeduid.

Iedere netbeheerder maakt de geldende tarieven en voorwaarden bekend, waartegen de toegangshouder toegang tot het distributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit kan verkrijgen.

§2. Een netbeheerder kan de toegang tot zijn net weigeren of de toegang tot zijn net beëindigen, indien de kandidaat-toegangshouder niet voldoet of de toegangshouder niet meer voldoet aan de voorwaarden voor de toegang tot zijn net, als bedoeld in paragraaf 1, tweede lid.

Een netbeheerder kan bovendien, indien zijn net niet over voldoende capaciteit beschikt, de toegang tot zijn net weigeren op een individueel toegangspunt of op welbepaald aantal toegangspunten op zijn net met inachtneming van de criteria, waaronder de mogelijkheden om flexibiliteit toe te passen, en de procedure, zoals bepaald in het van toepassing zijnde technisch reglement.

Bij een weigering of beëindiging van de toegang tot zijn net stuurt de netbeheerder aan de kandidaat-toegangshouder of aan de toegangshouder een schriftelijke en gemotiveerde verklaring.

Indien een netbeheerder de toegang van een toegangshouder tot zijn net wil beëindigen, is hij verplicht om voorafgaandelijk een bemiddeling op te starten bij de Vlaamse Nutsregulator. Een netbeheerder kan, na het doorlopen van deze bemiddeling, de toegang van een toegangshouder tot zijn net alleen beëindigen na voorafgaande toestemming door de Vlaamse Nutsregulator.

§3. Een netbeheerder kan de toegang opschorten op een individueel toegangspunt op zijn net of op een welbepaald aantal toegangspunten op zijn net, in één of meer van de onderstaande situaties:

- 1° bij overmacht of een noodsituatie, zoals omschreven in het van toepassing zijnde technisch reglement;
- 2° bij overschrijding van het aansluitingsvermogen of de aansluitingscapaciteit op een aanzienlijke wijze;
- 3° ingeval de netbeheerder oordeelt dat er een ernstig risico bestaat voor de veiligheid van personen of materieel;
- 4° ingeval de netbeheerder oordeelt dat de veilige en betrouwbare werking van zijn net in het gedrang komt.

De netbeheerder zorgt ervoor dat de opschorting van de toegang, in de situaties vermeld in het vorige lid, niet langer aanhoudt dan nodig. Indien geen remediëring mogelijk is, dan kan de netbeheerder het betrokken toegangspunt of de betrokken toegangspunten buiten dienst stellen.

Bij een opschorting van de toegang op een individueel toegangspunt of op een welbepaald aantal toegangspunten op zijn net, als bedoeld in het eerste lid, of bij de buitendienststelling van één of meerdere toegangspunten op zijn net, als bedoeld in het vorige lid, stuurt de netbeheerder aan de toegangshouder en de betrokken toegangsgerechtigden een schriftelijke en gemotiveerde verklaring.

§4. Tegen een weigering of beëindiging van de toegang tot het distributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, als bedoeld in §2, kan overeenkomstig artikel 4.1.35, zonder voorafgaande bemiddeling, een geschillenbeslechtsprocedure gevoerd worden bij de Vlaamse Nutsregulator. Als de Vlaamse Nutsregulator, bij de behandeling van het beroep, van oordeel is dat de weigering of beëindiging van de toegang onterecht was, geeft de netbeheerder de betrokkene alsnog of opnieuw toegang tot zijn net.

Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing bij de opschorting van de toegang op een individueel toegangspunt of op een welbepaald aantal toegangspunten op het distributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, en bij de buitendienststelling van één of meerdere toegangspunten op deze netten, als bedoeld in paragraaf 3."

Art. 17. In artikel 4.1.19, §1, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 2 april 2021 en gewijzigd bij de decreten van 17 mei 2024 en 14 april 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt punt 4° vervangen door wat volgt:

"4° de beschrijving van de toepassing van de methodologie, vermeld in artikel 4.1.19/2, eerste lid, waarmee een afweging wordt gemaakt tussen de aankoop van flexibiliteitsdiensten, in functie van het beheer van lokale congestie binnen hun eigen dekkingsgebied, en van permanente flexibele aansluitingsovereenkomsten en een netinvestering en het resultaat van de afweging;"

2° in het tweede lid wordt punt 5° opgeheven;

4° in het derde lid wordt punt 4° vervangen door wat volgt:

"4° de beschrijving van de toepassing van de methodologie, vermeld in artikel 4.1.19/2, eerste lid, waarmee een afweging wordt gemaakt tussen de aankoop van flexibiliteitsdiensten, in functie van het beheer van lokale congestie binnen hun eigen dekkingsgebied, en van permanente flexibele aansluitingsovereenkomsten en een netinvestering en het resultaat van de afweging;"

5° in het derde lid wordt punt 5° opgeheven;

Art. 18. Aan titel IV, hoofdstuk I, afdeling VII, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2022, 17 mei 2024 en 19 april 2024, wordt een artikel 4.1.19/2 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.19/2. De elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit ontwikkelen elk een transparante, evenredige, objectieve en niet-discriminerende methodologie voor de afweging tussen de aankoop van flexibiliteitsdiensten, in functie van het beheer van lokale congestie binnen hun eigen dekkingsgebied, en permanente flexibele aansluitingsovereenkomsten en een netinvestering. De toepassing van die afweging gebeurt aan de hand van de investeringsplannen, vermeld in artikel 4.1.19, paragraaf 1, eerste tot en met derde lid, en, als dat mogelijk is, op basis van een

of meer aansluitingsaanvragen of een of meer aanvragen om de capaciteit van bestaande aansluitingen te verhogen.

De Vlaamse Nutsregulator bepaalt de nadere regels voor de inhoud van die methodologieën in de toepasselijke technische reglementen.

De elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit voeren voorafgaand aan de ontwikkeling van hun respectievelijke methodologie een transparant en participatief overleg en consulteren alle relevante marktpartijen en de transmissienetbeheerder over die methodologie, vermeld in het eerste lid. De elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit bezorgen de consultatiereacties en een consultatierapport aan de Vlaamse Nutsregulator. Ze leggen hun respectievelijke methodologie, vermeld in het eerste lid, daarna ter goedkeuring voor aan de Vlaamse Nutsregulator.”.

Art. 19. Aan artikel 4.2.1, §2, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 april 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 14° wordt vervangen door wat volgt:

“14° de nadere regels voor de aankoop van elektriciteit voor het dekken van netverliezen, de aankoop van niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten, de aankoop van alle vormen van flexibiliteit, waarvoor de elektriciteitsdistributienetbeheerder of de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit de aanvrager van flexibiliteit is, in het bijzonder het beheer van lokale congestie en redispatching binnen hun eigen dekkingsgebied, permanente flexibele aansluitingsoverkomsten en de informatieverplichtingen daarover;”;

2° er wordt een punt 19° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“19° de regels die in het kader van flexibele aansluitingsovereenkomsten gelden voor de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit;”.

3° er wordt een punt 20° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“20° de nadere regels voor de inhoud van de methodologie vermeld in artikel 4.1.19/2, eerste lid, voor de afweging tussen de aankoop van flexibiliteitsdiensten, in functie van het beheer van lokale congestie binnen hun eigen dekkingsgebied, permanente flexibele aansluitingsoverkomsten en een netinvestering.”.

Brussel, 14 juli 2025.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd,

Melissa DEPRAETERE